№ 53

KURYER LITEWSKI

w WILNIE w SOBOTĘ DNIA 3 LIPCA V. S. 1815 ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE

Wilno, dnia 3 lipca

Imperatorski Uniwersytet Wileński, kończąc prace roku szkolnego, miał dnia 30 przeszłego miesiąca czerwca, w przytomności JW. Jenerała od infanteryi, Gubernatora Wojennego i Kawalera Rzymskiego *Korsakowa*, oraz licznie zgromadzonych ze Stanu duchownego, woyskowego i cywilnego Gości, publiczne posiedzenie, które zagaił Sprawujący obowiązki Rektora Koll. Sow. Dziekan *Lobenwein*, wspomnieniem tego wszystkiego, co w ciągu roku dla dobra publiczney instrukcyi i pożytku uczniów, tak w Uniwersytecie, jako też w jego Wydziale, pod czułą opieką JW. Ministra narodowego oświecenia, do skutku przywiedzioném zostało. Po czém Professor Teologii dogmatyczney i Historyi Kościelney JX. *Kłągiewicz*, czytał napisaną przez się o Tolerancyi Cywilney uczoną rozprawę, w niey wyprowadzając prawidła teyże Tolerancyi z samey Nauki Chrystusowey, zastanawiał się szczególniey nad przyczynami intolerancyi, która tyle prześladowań, wojen i nieszczęść w Chrześciiaństwie zrodziła. Nastąpiło potém czytanie przez Sekretarza Uniwersytetu listy osób, którym w ciągu roku szkolnego, na skutek odbytych ścisłych examinów w Uniwersytecie, przyznane zostały stopnie uczone. Nakoniec całe Zgromadzenie udało się do Kościoła Akademickiego S. *Jana*, gdzie Panu Naywyższemu, przez odśpiewanie Hymnu: *Te Deum laudamus*, dziękczynne modły złożono.

Gimnazyum Wileńskie przy Imperatorskim Uniwersytecie, kończąc roczny bieg nauk, odbyło zwyczaynym trybem publiczné swoje popisy, trwające od 18 do 29 czerwca, codzień po godzin cztéry. Uroczysty ten obrząd zaszczycało liczne zgromadzenie znakomitych oboiéy płci osób. Czuli na chwałę z okazania postępu w naukach młodzieńcy, obecnością JWW. Biskupów, Zastępcy Rektora i Członków Uniwersytetu, licznie zebranego Duchowieństwa, i wielu Urzędników cywilnych, zachęceni i baczni na ukontentowanie, które sprawić mieli Rodzicóm, Krewnym, i Nauczycielom, ubiegali się ze ślachetnym zapałem o zaszczyt odpowiadania doświadczającym. Przytomność, śmiałość, i gruntowność w odpowiedziach porządek, i jasność w tłumaczeniu się z nauk trudniéyszych, powszechné słuchaczóm sprawiły upodobanie. Ci szczególniéy znakomici mężowie, którzy naukowémi dziełami dlá pożytku edukującéy się w szkołach młodzi, narodowi się przysłużyli, jako: W. JX. Golański, WWżni Sniadecki i Groddeck, sami osobiście licznémi pytaniami ściśle doświadczając pojęcia i wiadomości uczniów, mieli pociechę przekonać się, że uczoné ich práce, przez liczną szkólną młodzież coráz bardziéy upowszechnioné, zamierzoną przez nich korzyść narodowi przynoszą. Przy popisach z wiadomości nauk, okazywali różnych klass uczniowie proby swoich zdolności i wprawy: w kaligrafii, rysunkach, i w robieniu mapp, które z wymierzonych przez siebie miéysc rysowali, lub wymyślone układali. Uczniowie klass wyższych, mianowicie piątéy i szóstéy, czytali własnéy roboty pisma w różnych gatunkach poezyi i prozy, po polsku i po łacinie, w których własnémi już siłami pięknie unoszący się dowcip, porządny myśli wykład, czystość mowy i przyzwoita deklamacya, okazały nie pospolitą w młodzieży zdatność i usposobienie, które chlubną doskonałych znawców zyskały pochwałę i powszechnym oklaskiem uwieńczoné zostały.

Uczniowie, którzy przez piekne obyczaje, i wielki postęp w naukach, na szczególniéyszą zasłużyli pochwałę, podają się do wiadomości publicznéy: *z Klassy 1széy*. Leo Rogalski, Hipolit Drzewicki, Wiktor Drzewicki, Tadeusz Böner, Jan Kulikowski, Bogusław Daniszewski, Jędrzéy Rutkowski, Jan Narkiewicz, Michał Milewski, Jakób Łastowski, Kajetan Honesty, Franciszek Puciłowski, Ignacy Wróblewski, Józef Zaykowski, Józef Bartoszewicz, Hieronim Bortnowski, Władysław Francesson, Karol Kalusz, Jan Romberger, Fryderyk Szwemberger, Izydor Sawicz, Alexander Sulistrowski, Wacław Zyliński, Piotr Puciłowski, Edward Tuczkiewicz, Fryderyk Zeliger. — z *Klassy 2giéy*. Franciszek Gan, Joachim Sulistrowski, Michał Szulc, Tomasz Hausman, Tytus Francesson, Jan Januszkiewicz, Wincenty Kulesza, Edward Machwitz, Ignacy Pilecki, Michał Pożniak, Henryk Römer, Konstanty Szwykowski, Jan Walicki, Jan Stryjewski, Herkules Abramowicz. — z *Klassy 3ciéy*: Franciszek Xżę Lubecki, Julian Komar, Teofil Komar, Adam Obuchowicz, Józef Tyszkiewicz; Tytus Pusłowski, Adam Desztrung, Józef Stankiewicz, Michał Pietkiewicz, Jan Rogalski, Kazimierz Augustowski, Seweryn Kamieński, Wincenty Andrzejewski, Floryan Kochanowski, Ludwik Kowalewski, Józef Mejerowicz, Tomasz Rymszewicz, Wincenty Smokowski, Hieronim Staniewicz. — z *Klassy 4téy*: August Pomarnacki, Dominik Bartoszewicz, Jędrzéy Jastrzębski, Karol Małachowiec, Kazimierz Kukiel, Józef Zawadzki, Lucyan Kurzyński, Jan Klukowski, Adam Wolański, Józef Bohusz, Mikołay Harasimowicz, Piotr Zdanowski. — z *Klassy 5téy*: Jan Dulski, Józef Reyzner, Ludwik Pietkiewicz, Ferdynand Gut, Alexander Gut, Symon Dowkont, Rodyion Czarniawski, Jan Kundzicz, Adam Nowicki, Alexander Welk, Jędrzéy Jakubowicz, Antoni Francesson, Alexander Boban, Jan Zyliński. — z *Klassy 6téy*: Hipolit Rumbowicz, Alexander Łęski, Franciszek Malewski, Jędrzéy Towiański, Tomasz Reyzer, Antoni Łęski, Jan Waszkiewicz, Alexander Xżę Puzyna, Stanisław Golicki.

Dnia 2 t. m., JW. Miński Gubernator Wojenny, *Ihnatiew*, wyjechał ztąd do *Mińska*. — Przybył tu Jego Cesarskiéy Mości piérwszy Medyk, Radzca Kollegialny, *Hertel*, z *Petersburga*. — JW. Jenerał Major, *Zawalinen*, przejeżdżał tędy z *Tweru*, udając się do różnych gubernii, jako Inspektor dróg.

Kurs tutéyszy na assygnaty: Rubel srebrny 4 r. k. 33; dukat 12 r. 77 k.; imperyał 43 r.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

NIEMCY

List z Frankfortu pod 24 czerwca. Xiążę *Wrede* rzekę *Saare* przeszedł, i do ziemi francuzkiey wkroczył. D. 20go pod *Landau* rozpoczęły się działania nieprzyjacielskie. *Francuzi* wkroczyli byli do dwóch mieysc na tey stronie granicy, ale przez *Bawarczyków* zostali wypędzeni: i mieli 6 zabitych i kilku ranionych. Ze strony bawarskiey 2 legło. Arcy Xiążę *Ferdynand* w 60,000 wszedł do *Szwaycaryi*. Wczora i dzisia, pod jenerałem *Doktorowém* przeszło tędy 36,000 *Rossyan* i 72 działa.

PRUSSY.

Gazeta berlińska, donosi z *Berlina*, dnia 28

czerwca: „ Przez sztafetę, dziś o pół dodziesiątéy rano otrzymaliśmy doniesienie o nowych zwycięztwach:

Avesnes, d. 23 o pół dojedynastéy przed południem.

Po sześciogodzinném obleżeniu, popieraném przez 1 batalion piechoty i 1 oddział huzarów, twierdza *Avesnes* nam się poddała. 40 dział, 1,500 ludzi i znaczne magazyny są w ręku naszém. Coraz głębiey do *Francyi* wchodzimy, i codzień prawie po 5 mil naprzód się posuwamy.

Akwisgran, dnia 23 czerwca.

Półkownik angielski z główney kwatery Xięcia *Wellingtona*, do wielkiéy główney kwatery, *Heidelberga*, gońcem wysłany, dzisiéyszéy nocy tu przybył i przywiózł wiadomość, że dnia 21go twierdze *Lille*, *Maubeuge* i *Philippeville*, białą zatknęły chorągiew, i że skutkiem tego Król Francuzki pobyt swóy do *Tournai* lub *Ath* przeniesie.

Podług listów z główney kwatery, *Nivelles*, zostały *Napoleonowi* tylko 24 działa ze wszystkich, które z twierdz zebrał, i z którémi w odwrócie swym wszedł na ziemię francuzką.

P. S. Xiążę *Blücher* daleko się już na przód we *Francyi* posunął.

Wczora o południu kapitulowała forteczka *Avesnes*, mała, ale nader ważna dla gościńców do *Laon* i *Paryża* prowadzących.

List Feldmarszarka Xięcia Blüchera *do Jenerała Majora Dobschütz w Akwisgranie.*

Główna kwatera Merbes le Chateau (nad Sambrą, naprzeciw Maubeuge) dnia 21 czerwca.

Cieszy mię, że mogę JW. P. uwiadomić, iż skutki otrzymanego w dniu 18 t. m. zwycięztwa, coraz świetnieyszémi się stają. Woysko nieprzyjacielskie zupełnie się rozpierzchło, i więcey 200 dział straciło. Już żaden regiment jego nie trzyma się w gromadzie, i wszystkie już rozkazy ustały. W czasie bitwy d. 18go, korpus jeden francuzki przedarł się pod *Wawre*, dla przecięcia związków naszych i zatrzymania woysk naszych, na wsparcie Xięcia *Wellingtona* idących. Korpus ten nieprzyjacielski wczora przez Jenerała *Thielemann*, który przeciwko niemu pod *Wawre* był wystawiony, do *Namur* odparty został. *Maubeuge* wczora opasano: a dziś opasane będą *Landrecies* i *Avesnes*. (podpisano:) *Blücher*.

(*Następuje list Xięcia Blüchera, pisany z Gosselies d. 20 czerwca, a w Nrze* 51 *Kuryera Litewskiego umieszczony.*)

Berlin dnia 30 czerwca: „ Goniec z noclegowéy kwatery J. K. Mości d. 27 t. m. o godzinie 7 rano wysłany, wczoráyszéy nocy tu przybył, i przywiózł następujące wiadomości: „ Xiążę *Blücher*, d. 23 t. m., był w *Laon*. Ostatnie usiłowanie *Napoleona*, jeszcze się raz oprzeć, przez zupełne rozwiązanie się woyska, wykonaném bydź nie mogło. *Napoleon* ustanowił Rząd tymczasowy, pod prezydencyą *Carnota*, z członków *Fouché* i *Caulincourt*, i powtórnie koronę chciał złożyć. Ofiarowanego rozéymu nie przyjęto: woyska sprzymierzone popierają działania swoje.

Berlin, dnia 1 lipca. Dnia 24 t. m. Xiążę *Blücher* z główną kwaterą do *Laon* przybył. Znakomite warownie tamtéysze były nieosadzone i opuszczoné. Nieprzyjaciel nigdzie się niezatrzymuje. Twierdzé wszystkie białą zatykaią chorągiew. Xiążę *Wellington* postępuje w kierunku równoległym z Xięciem *Blücherem*, i dnia 21go do *Bavaye* (na zachód *Maubeuge*), w granicach już francuzkich, przyszedł. Gwałtem spędzeni konskrypcyoniści i gwardyé narodowé spokoynie powracają do domów. Starzy żołnierze do dawnego swego rzucają się kuglarstwa, i chcą teraz wéyśdź do woyska *Ludwika XVIII*; ale wiarołomców tych rozbrajają, i w niewolę biorą. O *Napoleonie* żadney nie ma pewnéy wiadomości. Mówią, iż, po chłopsku się przebrawszy, uciec probował. Podług innego, godnégo wiary, doniesienia na piśmie, po straszliwéy przegranéy, udało mu się szczęśliwie, w towarzystwie wielu Jenerałów i oficerów sztabowych, umknąć do woyska w *Alzacyi*, pod dowództwém Jenerała *Rapp* zostającego, gdzie go niewątpliwie równy los, jak pod *Genappe* spotká, albo może już i spotkał: gdyż ku tamtéy stronie *Austryacy*, *Rossyanie*, *Bawarczycy* i *Wirtembergowie* spiesznie z całą ciągnęli potęgą.

Wczora o godzinie 1szey z północy, przybył tu Porucznik *Pless*, z kleynotami *Napoleona*, które w bagażach jego przez waleczny półk 15ty piechoty szlązkiéy, pod dowództwém majora *Kellera*, d. 18 czerwca, w *Genappe* zdobyté zostały. Miał on szczęście, złożyć te kosztowné ozdoby u stóp J. K. Mości w *Hanau*: a w nocy z dnia 26go na 27my został przez N. Pana z *Hanau* wysłany, dla zawiezienia tych osobliwszych i drogich ozdób do *Berlina*. Król Jmć, d. 27 rano, miał wyjechać z *Hanau* do *Spejer*. NN. Cesarze Jchmość *Rossyyski* i *Austryacki* dniém wprzódy z *Manheimu* wyjechali.

Major *Keller*, z batalionem 15go regimentu, wjednymże czasie do *Genappe* z *Napoleonem* przybył: zdarzenie to przymusiło *Napoleona* z pojazdu wyskoczyć, kapelusz i szpadę, wreście wszystko rzucić, i piechotą, po chłopsku się przebrawszy, uciekać. Kapelusz i szpada znaydują się teraz w ręku Xięcia *Blüchera*, a od niego Królowi Jmci przesłané będą. 7 pojazdów obrzędowych, które *Napoleon* miał z sobą, a między niemi i pojazd galowy, w którym, 8 białémi końmi wjazd swóy do *Bruxelli* miał odprawiać: 80 koni arabskich, wszystkie bagaże, kleynoty i skarby, purpura cesarska, słowém: wszystko mu zabrano. 7 wozów obrzędowych między Jenerałów rozdzielono. Żołnierze pruscy niezmiernie się obładowali *napoleondorami*. Liczba zdobytych dział do 400 wynosi.

Przed wyjazdem swym z *Paryża*, *Napoleon* do wszystkich dowódzców twierdz, od *Bazylei* do *Dunkierki*, wydał rozkaz, przysyłać mu natychmiast wszystkie woyska, *staremi* zwané. Poruszenia tych oddziałów dokładnie były wyrachowané, i wszystkie w jednym dniu we trzech mieyscach zgromadzić się były powinny: a tam z nich 3, po 50,000, utworzoné korpusy, miały tworzyć trzeci odwodowy korpus, 150,000 ludzi wynoszący: do korpusu tego miało się przyłączyć 30,000 starey gwardyi, która między *Laon* i *Soissons* obozem stała. Była jeszcze przy nich ogromna artyllerya, w części z dział twierdzowych złożona, co pokazuje się z kalibru wielu dział zabranych.

Dnia 1 lipca przybył do *Berlina* Cesarza Jmci Rossyyskiego Minister policyi, Jenerał Porucznik *Bałaszów*, z *Lipska*, udając się do *Petersburga*; Rossyyski Jenerał major, *Mauerhoff*, od woyska.

Zgromadzenie kupców tuteyszych, z gorejącemi pochodniami, JO. Małżonce Xięcia *Blüchera*, zwycięzcy pod *Genappe* i *Laon*, d. 24go oddało huczné *Vivat*.

KRÓLESTWO NIDERLANDÓW.

Gazeta berlinska z dnia 29 czerwca umieściła z *Bruxelli* pod 19 czerwca: „ W piątym biuletynie (dzisieyszey datty) wyrażono: W téy chwili właśnie Xiążę *Wellington* tu przybył. Wczorayszéy i dzisiéyszéy nocy otrzymané zwycięztwo zupełné jest, i stanowiącé. Szczątki francuzkiego woyska w náywiększym uciekają nieładzie; artylleryą zaś swoję i bagaże na łup zostawili. 150 dział znáyduje się już w ręku Xiążęcia *Wellingtona*. Xiążę *Blücher* 60 dział zdobył. Nieprzyjaciela na wszystkich punktach ścigają."

W teyże gazecie czytamy z *Akwizgranu*, pod 28 czerwca: „ Ogłoszony tu został poniższy list Xią-

żęcia *Blüchera* do Gubernatora Wojennego Nadreńskich prowincyy pruskich pisany:

Główna kwatera Nevelle nad Sambrą, d. 22 czerwca, 1815.

Uwiadamiam JW. P., iż dnia dzisieyszego *Avesnes* wzięto, i załoga w niewolę poszła: będzie ona odesłaną do *Juliaku*. Gdybyś JW. P. woysko na spotkanie ich, dla zmiany eskorty, mógł posłać, byłoby bardzo dobrze. Jeńcy officerowie mają bydź do ścisłego aresztu do cytadelli wezelskiéy odesłani; a szeregowi, do *Kolonii*, dla robienia tam około szańców; wszystkich zaś pod czuyną i ścisłą należy mieć strażą. *Blücher.*

Do tego listu przydano było, co następuje: „ Podług ustnego opowiadania gońca, Rotmistrza, Hrabiego *Blüchera*, syna Xięcia Feldmarszałka, w czasie przypuszczenia szturmu do *Avesnes*, granat z haubicy puszczony trafił w magazyn prochowy. Explozya ta sprawiła, iż wielka część miasta na powietrze wyleciała. Główna kwatera dnia 22go o godzinie 11stey w nocy była w *Castillan* nad *Sambrą*. A główna kwatera angielska w *Chateau-Cambresis*. Obadwáy wodzowie zwycięzkim woyskom chcieli dnia 23go dadź odpoczynek, d. 24go stanąć na połowie drogi do *Laon*, a d. 25go weyśdź do *Laon*. *Prusacy* więcéy 180, *Anglicy* zaś więcey 120, dział zdobyli. Nieprzyjaciel 50-60,000 ludzi w ranionych i zabitych na bojowisku zostawił.

Huy, *dnia* 21 *czerwca*. W czasie bitwy dnia 18go odcięty korpus *Vandamma*, od 3,000 do 4,000 ludzi mocny, d. 19go do *Namur* przyciągnął, gdzie wtedy żadnych woysk nie było, i pomienione miasto zajął. Wczora o godzinie 11tey przed południem Jenerał *Thielemann* pobił nieprzyjaciela i gonił drogą do *Dinant*, gdzie go Jenerał *Kleist* spotká. Podpółkownik *Sack* z 14go regimentu linijowego, pierwszy pod dowództwém Jenerała *Brausen* miał wpaśdź do *Namur*, a teraz má bydź kommendantem w tém mieście. Utarczka do północy trwała.

Namur dnia 22 *czerwca*. Dnia 15, o godzinie 3ciey z południa opuścił nás Xiążę *Blücher*. Mer ur organizowál gwardyą narodową. Do wieczora dnia 19 naywiększa była spokojność, a wieczorem pokazały się woyska. Rozumiano, że to są woyska sprzymierzone: i z pośpiechém szli na ich spotkanie. Byli to *Francuzi*. Chciano przed nimi bramy zamknąć: weszli do miasta. Ciągnęli przez całą noc i dzień następny. W náywiększym szli nieporządku, i krzyczeli: „ Niech żyje Cesarz! „ Nikt za nimi tych okrzyków nie powtórzył. Jenerałowie, Officerowie i część żołnierzy stanęli na kwaterach; reszta biwakowała. Dnia 20 z południa mocna słyszeć się dała kanonada. Sprzymierzeni gonili *Francuzów* na ulice miasta *Namur*, gdyż na drogę do *Charleroi* przebić się już nie mogli. Tyle tylko ich zostało, ile potrzeba dla zasłony odwrótu, i bronienia przez niejaki czas miasta. Ze starego woyska byli tylko Jenerałowie *Grouchy*, *Excelmans*, *Vandamme*, *Bonnet*, *Vincent*, i kilku innych. Wieczorem o godzinie 7, wśród odgłosu dzwonów weszli sprzymierzeni. Dostarczono im żywności. Część stanęła w biwakach, część za nieprzyjacielem poszła. Na tamtéy stronie miasta kanonadę słyszano. W czasie bitwy zachęcano pruskiego Jenerała *Pirch* do zdobycia miasta szturmem: „ Nie; rzekł, mili mi są mieszkańcy namurscy: nie mogę ich na rabunek i zniszczenie wystawiać. „ — Jenerał *Vandamme* w brzuch miał zostać raniony.

Bruxella, *dnia* 22 *czerwca*: „ Królowa Jeymć nasza tu przybyła, i odwiedziła Xiążęcia następcę tronu, którego raná, chociaż ciężka, ale już nie jest niebezpieczna.

W czasie bitwy d. 18go, tak wielkie było zamieszanie, że Xiażę *Wellington* osobiście się z Marszałkiem *Grouchy* otarli. Xiążę zapewniá, iż o 6tey wieczorem bitwa tak jeszcze byla niepewná, że sám o wypadku jey powątpiwał. — Z *Charleroi* donoszą: „ Naypięknieysze woysko przechodziło d. 15; a wieczorem d. 18, o godzinie 7ey w náywiększym powracało nieporządku. Ze 40,000 jazdy, ledwie 4tą część powracać mogła. Wszyscy w naynędznieyszym są stanie: bez broni, ranami okryci. Z całéy ogromnéy artylleryi, 12 tylko dział powracało. Mnóztwo żołnierzy, którzy tędy przechodzili, rzucali broń, mówiąc; „ Ostatni ráz powracamy do naszych domów; ani się więcéy do broni weźmiemy.“ — Wzięto także podróżne obserwatoryum *Bonapartego*, z którego on bitwie się przypatrywał. — *Ludwik XVIII* i Monsieur do *Mons* przybyli, dokąd spodziewaná jest także gwardya Królewska, 4,000 licząćá, a między témi 800 jazdy. Xiążę *Talleyrand* tu się znayduje, i do *Mons* wyjeżdża. Xiążę *Blücher* na pożegnanie wydał odezwę do mężnych *Belgów*, wyrażając w niéy podziękowanié, za wsparcie, dla woyska pruskiego uczynione. — Jenerał *Ziethen* donosi z *Beaumont* pod 20stym, że d. 19go *Bonaparte* przez to miasto uciekał. Miał na sobie szary surdut i okrągły kapelusz. Uciekł on do *Avesnes*, gdzie przed 4ma dniami gwardya narodowá dwóch rzeczy od niego żądała: ładunków i *Prusaków*. (Mająż teraz *Prusaków* i *ładunki* pruskie.) — Podróżne pojazdy *Bonnpartego* wzięte zostały przez oddział piechoty 15go regimentu milicyi szlązkiéy, pod dowództwém puruczniká *Lindenhoff*. *Bonaparté* ledwie miał czas wyskoczyć i ucieczką się ratować. Ta okoliczność, że dowodzący Jenerał z małą tylko kupą nieprzyjacielskiéy piechoty o mało nie wpadł w ręce, dowodzi zupełnego rozwiązania się woyska francuzkiego — Wiele oficerów francuzkich, którzy do sprzymierzonych przeszli, i przypięciem białey kokardy obronić się chcieli, bez oszczędzenia zrąbano. — Pod Xięciem *Wellingtonem* wtedy właśnie konia ubito, kiedy podpisywał raport do Rządu angielskiego, o rozpoczęciu kroków nieprzyjacielskich. — Jenerał *Bertrand*, *Lefebvre-Desnouettes*, i *Caulaincourt*, w niewolę dostać się mieli (Wiadomo, że ostatni, brat Xięcia *Wicencyi*, poległ w bitwie nad *Moskwą*.) — Angielski Jenerał *Uxbridge*, który jazdą dowodził, nogę utracił. Pierwszy Adjutant Xięcia, półkownik *Gordon*, poległ; Jenerałowie *Alten*, *Dörnberg*, *Sommerset*, *Corke*, *Barnes*, i *Holckett* są ranieni. — *Bonaparte* w bitwach tych, przez nowe zupełnie manewry, naprzeciw nieprzyjacielskiey kawaleryi swoję artylleryą, na przeciw piechoty swoję jazdę, a przeciw artylleryi swoję piechotę stawił.

Korrespondent hamburski donosi z *Bruxelli* pod 22 czerwca: Biegała pogłoska, że *Napoleon*, w utarczce pod *Beaumont* zabity został: ale dotąd nie otrzymaliśmy dokładniéyszey o tém wiadomości. — Większa część domów w *Bruxelli* w łazarety się zamieniła. Dziś jeszcze 5,000 rannych przywiozą; a wiele już na statkach do *Antwerpii* posłano — Race kongrewskie wygubiły szczególniey gwardyą *Napoleona*. — Jenerał *Beaumont* i wiele innych Oficerów francuzkich przeszło do *Ludwika* XVIII. — Hrabia *Lobau* (Jenerał *Mouton*) w liczbie jeńców tu jest przyprowadzony: podług niego, *Bonaparté* stracił teraz wszystko: bo stracił zaufanie żołnierzy. Gwardya jego, która 30,000 liczyła, zupełnie prawie zniszczona. Ekwipaże *Hieronima* tu przyszły: z korpusu tego tylko 1,000 ludzi uratowało się. — W liczbie ranionych jest także i Xiążę *Nassau-Ussingen*. Austryacki Jenerał *Vincent* raniony został w blizkości Xięcia *Wellingtona* — Przywieziony tu raniony półkownik francuzki powiadał, że *Bonapartę* większą teraz poniósł stratę, jak pod *Lipskiem*: z gwardyi proporców zostało mu tylko 15 ludzi. — Podług listu z *Bruxelli* pod 22 czerwca: *Bonaparte* w ucieczce swey wziął drogę do *Paryża* — Regimenta francuzkie 106ty, 43ci i 29ty, i 2,000 ludzi ze staréy gwardyi w niewoli do *Bruxelii* przyprowadzeni, w liczbie tey Jenerałowie *Caulaincourt*, *Lefebvre Desnouettes*, *Cambrone* i 15 innych — Xiążę Gdański jest zabity — W bagażach *Napoleona* znaleziono drukowane odezwy do *Belgów*, w *Laeken* datowa-

ne. — Młoda gwardya naypierwiey broń rzuciła, i oświad yła się więcéy nie służyć — Gońcy powiadają, że liczba dział zdobytych wynosi 5 - 600.

A N G L I A.

Gazeta *Korrespondenta hamburskiego*, zawiéra z *Londynu* pod 22 czerwca, co następuje:

W całym *Londynie* nayżywsza panuje radość. Dnia wczorayszego wieczorem o godzinie 11, przyszedł tu pojazd czterokonny, przyozdobiony tróykolorowemi chorągwiami i dwóma orłami, które z obu stron okien pojazdu trzymane były. Jak tylko pojazd, w pośród pięknego i jasnego wieczora, tym sposobem przyozdobiony, tu się ukazał, wniesiono zaraz, że nader pożądane wiadomości o zwycięztwie Xięcia *Wellingtona* nadeszły. Był to major *Percy*, który tu gońcem od Xięcia przybył. Udał się on prosto do mieszkania Lorda *Castlereagh*, do *St. James - Squaare*, ale się dowiedział w drodze, że Lord *Castlereagh* z Xięciem Rejentem i Lordami *Liverpoole* i *Chatam* u Pana *Boehm* na wieczerzy się znaydował. Szybkością błyskawicy, rozleciała się wiadomość, że przybiegł *goniec zwycięztwa*. Mnóztwo ludzi zebrało się do *St. James - Squaare*. Całym chórem śpiewano *God save the King*, i wszędzie brzmiały okrzyki radości. Wspanialszego widoku radości wyobrazić nie podobna. Chorągwie i orły wystawione przed domem P. *Boehme*, hucznemi okrzykami ludu witane były. Każdy chciał sam dotykać się do znaków zwycięztwa, i ledwie wstrzymać można było lud, cisnący się do domu, dla widzenia i słyszenia o wszystkiem jeszcze bliżéy. Wszędy radość i uroczystość przeciągnęły się do późnéy nocy.

Wkrótce potém otrzymał Lord Major list następujący:

Downingstreet, d. 22 czerwca o godzinie 1 z rana.

Milordzie! Z wielką radością donoszę JWP., że w téy chwili przybył Major *Percy* z depeszami od Xięcia *Wellingtona*, datowanemi z *Waterloo*, d. 19 czerwca, które zawierają doniesienie, o nader stanowiącem i pełném chwały zwycięztwie, odniesioném przez Sprzymierzonych d. 18. t. m.. Wypadkiem tego zwycięztwa jest klęska woyska francuzkiego, które utraciło więcéy 200 dział, niezmierne mnóztwo ammunicyi i część bagażów *Bonapartégo*. Strata woyska angielskiego w tem zdarzeniu, niestety! jest bardzo wielka. Mam honor &c. *Bathurst*.

Dnia dzisiéyszego, rano o godzinie 10 strzelano z dział w *Parku* i *Tower*, i wyszła następująca nadzwyczayna gazeta nadworna:

Downingstreet, d. 22 czerwca.

Przeszłéy nocy przybył tu Major *Percy* z depeszami od Marszałka Xięcia *Wellingtona*, do Sekretarza Stanu wydziału wojennego, Hrabiego *Bathurst*, których kopiją tu umieszczamy:

Waterloo, d. 19 czerwca.

Milordzie! *Bonaparté* zgromadził między 10 i 14 t. m., korpusy woysk francuzkich, 1, 2, 3, 4, 6ty. cesarską gwardyą i całą prawie kawaleryą nad *Sambrą* i między tą rzeką, a *Mozą*; wyruszył d. 15 t. m., i o świcie dnia uderzył na stanowiska pruskie w *Thuin* i *Lores* nad rzeką *Sambrą*.

Dowiedziałem się o tym nie prędzéy, aż wieczorem dnia 15go, wydałem natychmiast rozkaz, aby woyska gotowe były do marszu, i aby szły w lewo, jakem tylko odebrał z innych stron doniesienia, które mnie przekonały, że poruszenia nieprzyjaciela ku *Charleroi* istotnym zamiarem attaku były.

Nieprzyjaciel spędził tego dnia pruskie stanowiska znad *Sambry*. Jenerał *Ziethen*, dowodzący korpusem, który stał w *Charleroi*, cofnął się do *Fleurus*, a Marszałek *Blücher* ściągał woysko pruskie pod *Sombref*, osadziwszy wprzódy wioski *St. Amand* i *Ligny*, które przed jego pozycyą leżały.

Nieprzyjaciel postępował drogą z *Charleroi* do *Bruxelli*, i uderzył tegoż d. 15go wieczorem na brygadę, należącą do drugiéy dywizyi niderlandzkiéy, pod Xięciem *Weymarskim*, która stała w *Frasne*, i odparł ją, aż do folwarku *le Quatre - Bras* zwanego.

Xiąże *Oranii* wzmocnił zaraz tę brygadę, drugą z téyże dywizyi brygadą Jenerała *Perponcher*, a z rana d. 16 zajął Xiąże znowu część pozycyi, która była utracona, tak, że był panem dróg, które prowadziły z *Nivelles* i *Bruxelli* do pozycyi przez Xięcia *Blüchera* zajętéy.

W tym przeciągu czasu kazałem wyruszyć całemu woysku do *Quatre - Bras*, i 5ta angielska dywizya pod Jenerałem Porucznikiem *Sir Thomas Picton* przybyła o pół do trzeciéy po południu, również wkrótce potém korpus pod Xięciem *Brunswickim* i kontyngens *Nassauski*.

W tym czasie uderzył nieprzyjaciel na Xięcia *Blüchera*, z całą swą siłą, wyjąwszy 1szy i 2gi korpus, i jeden korpus kawaleryi pod Jenerałem *Kellermann*, z któremi na stanowisko nasze pod *Quatre - Bras* napadł.

Woysko pruskie utrzymało swoję pozycyą ze zwyczaynem sobie męztwem i odwagą, przeciwko znacznie przewyższającéy sile, gdyż 4ty jego korpus pod Jenerałem *Bülow* jeszcze nie przybył, a ja niemogłem mu, podług życzenia mego, dadź żadnéy pomocy, będąc sam attakowany, a woyska, szczególniéy kawalerya, która znaczną drogę odbyć musiała, jeszcze nie były nadeszły.

Z naszéy strony utrzymaliśmy także pozycyą i odparliśmy zupełnie wszystkie usiłowania nieprzyjacielskie, w celu zajęcia téy pozycyi wymierzone. Nieprzyjaciel odnawiał kilkakroć uderzenia swoje mocnym korpusem piechoty i jazdy, wsparty liczną i mocną artylleryą; kawalerya jego przypuszczała rozmaite attaki na piechotę naszą: wszystkie jednak z naywiększém męztwem odparte zostały. W bitwie téy odznaczyli się szczególniéy J. Królewiczowska Mość Xiąże *Oranii*, Xiąże *Brunświcki*, Jenerał porucznik *Sir Thomas Picton*, Jenerał Majorowie *Sir G. Kempt* i *Sir Dennis Pack*, którzy od początku uderzenia nieprzyjacielskiego w bitwie się znaydowali; również Jenerał Porucznik *Sir E.* Baron *Alten*, Jenerał Major *Sir Charles Halkett*, Jenerał Porucznik *Cooke* i Jenerał Majorowie *Maitland* i *Byng*.

Woyska 5téy dywizyi i korpusu *Brunświckiego*, długo z natarczywością walczyły i naywiększe okazały męztwo. Szczególniéy winienem tu wspomnieć regimenta angielskie 28, 42, 79 i 92gi, i batalion hanowerski.

Strata nasza była wielka, a szczególniéy smuci mię strata Xięcia *Brunświckiego*, który poległ w pośród walki, jako naydzielnieyszy bohatér, na czele woyska swego.

Chociaż Marszałek *Blücher* utrzymał pozycyą swoję pod *Sombref*, widział się jednak przez natarczywość bitwy mocno osłabionym; a że 4ty korpus jeszcze nie przybył, postanowił więc cofnąć się, i zkoncentrować woysko swoje pod *Wavre*, dokąd po skończonéy bitwie, w nocy wyruszył.

Pomienione poruszenie Marszałka, wymagało równego poruszenia z mojéy strony; cofnąłem się tedy od folwarku *Quatre - Bras* do *Genappe*, a ztamtąd nazajutrz, d. 17 zrana o godzinie 10 do *Waterloo*.

Nieprzyjaciel nie usiłował ścigać Marszałka *Blüchera*; owszem podjazd zrana przezemnie do *Sombref* wysłany, znalazł zupełną spokoyność, a nieprzyjacielskie straże cofnęły się za zbliżeniem podjazdu. Nie usiłował też nieprzyjaciel trwożyć nas w odwrocie, chociaż ten się za dnia uskuteczniał; prócz, że z mocnym korpusem kawaleryi postępował za kawaleryą angielską, pod dowództwem Hrabiego *Uxbridge* będącą; co dało sposobność Lordowi *Uxbridge* z angielską gwardyą bokową na niego uderzyć, w tym czasie, kiedy pod wieś *Genappe* podstępował; w tém zdarzeniu oświadczył Lord, że kontent jest z regimentu.

W stanowisku moiém pod *Waterloo* mieliśmy przez lewé skrzydło kommunikacyą z Marszałkiem Xięciem *Blücherem* w *Wawre*. Marszałek przyrzekł mi, iż, jeźlibyśmy attakowani bydź mieli, dopomoże mi jednym albo podług okoliczności kilką korpusami. Nieprzyjaciel, prócz 3go korpusu, który przeciwko Xięciu *Blücherowi* był wysłany, zgromadził się w nocy d. 17 i wczora zrana na pasmie wzgórków stanął przed nami. O godzinie 10téy rano, uderzył natarczywie na stanowisko nasze pod *Hougoumont*, które zaymował oddział gwardyi angielskiéy pod Jenerałem *Byng*. Mężne to woysko utrzymywało przez cały dzień stanowisko swoje, mimo powtarzanych attaków liczniéyszego korpusu nieprzyjacielskiego.

Attak ten na prawém skrzydle naszego środka połączony był z bardzo mocną kanonadą wzdłuż całéy linii naszéy, w zamiarze wspierania attaków, które jazda i piechota już łącznie, już oddzielnie na nią wywierała. W jednym z tych attaków opanował nieprzyjaciel folwark, *la Haye - Sainte*; gdyż lekkiemu batalionowi *legii niemieckiéy*, który wzgórka tego bronił, ammunicyi zabrakło, a nieprzyjaciel zaymował jedyną kommunikacyą, którąśmy z tym batalionem mieli.

Nieprzyjaciel z kawaleryą swoją ponawiał attak na naszą piechotę; ale ten zawsze się nieszczęśliwie dla niego kończył, i dawał sposobność naszéy kawaleryi attakować go nawzajem. W jednym z tych attaków okazała się naypiękniéy brygada kawaleryi angielskiéy, dowództwa Lorda *E. Sommerset*, z gwardyi bokowéy, gwardyi konnéy i piérwszego półku dragonów gwardyi złożona; również pięknie się okazała brygada Jenerała Majora *Ponsonby*, który zabrał wiele jeńców, i jednego orła zdobył.

Attaki te jednak powtarzane były aż do godziny 7méy wieczorem. Dla przełamania lewéy części środka, pod *la Haye - Sainte*, nieprzyjaciel desperackie wywarł natężenie kawaleryi i piechoty, które ogniem artylleryi wspierane były. Uderzenie to po krwawey rozprawie odparte zostało. Gdym spostrzegł, że woysko jego w wielkim nieładzie od tego powracało attaku, i że marsz korpusu Jenerała *Bülowa*, co wniosłem z ognia dział jego, do *Belle - Alliance* zmierzał, i że Xiążę *Blücher* przez inny korpus połączył się z lewém skrzydłem linii naszéy pod *Quain*, postanowiłem *uderzyć sam na nieprzyjaciela*, i kazałem całéy linii infanteryi, wspartéy jazdą i artylleryą, naprzód ruszyć.

Attak ten poszedł szczęśliwie na wszystkich punktach. Nieprzyjaciel, ze stanowiska swego na wzgórkach spędzony, uchodził w naywiększym nieładzie, tak, że, ile teraz sądzić o tém mogę, zostawił około 150 dział z należącą do nich ammunicyą, które się w ręce nasze dostały. Scigałem go do późnego wieczora, i zatrzymałem się dla utrudzonego woyska, które przez 12 godzin w bitwie było, i dla tego, że Marszałek *Blücher*, z którymeśmy się zeszli, zapewnił mnie że przez całą noc nieprzyjaciela ścigać każe. Dzisiéyszego poranku uwiadomił mnie, że 60 dział, które do gwardyi Cesarskiéy należały, a w *Genappe* różne wozy i bagaże *Bonapartégo* zdobył.

Mam zamiar dzisiéyszego poranku do *Nivelles* wyruszyć, i w działaniu mojém bez przerwy postępować.

Milordzie! łatwo wnosić możesz, że tak zaciętą bitwę stoczyć, i tak wielkie odnieść korzyści, bez wielkiéy straty nie podobna było; z żalem dodadź muszę, że nasza nadzwyczaynie jest wielka. W osobie Jenerała Porucznika *Sir Thomas Picton*, utracił N. Pan, Król nasz, znamienitego oficera. Poległ on z chwałą, w czasie, kiedy dywizyą swoję do attaku na bagnety prowadził, przez co jeden z naymocniéyszych attaków przez nieprzyjaciela na pozycyą naszę wymierzony, odpartym został. Hrabia *Uxbridge*, przebywszy szczęśliwie dzień tak niebezpieczny, od jednego z ostatnich wystrzałów ranę odniósł, która go czego się obawiam, na długi czas od służby N. Pana oderwie. Jego Królewiczowska Mość, Xiążę *Oranii*, odznaczał się męztwem i postępowaniem swojem, póki go karabinowa kula w łopatkę nie ugodziła, co go zmusiło do opuszczenia pola bitwy.

Naymiléy jest dla mnie, Milordzie, że mogę donieść, iż woysko w żadném jeszcze zdarzeniu lepiéy się nie znalazło. Angielska gwardya, pod Jenerałem *Coote*, którego ciężko raniono, i Jenerał Majorowie *Maitland* i *Byng* dali przykład, za którym wszyscy poszli, i nie masz żadnego oficera i żadnego gatunku woyska, któryby należycie powinności swéy nie dopełnił.

Szczególniéy winienem zalecić przed Królewiczem Jegomością, Jenerała Porucznika *Sir H. Clinton*, Jenerała Majora *Adams*, Jenerała Porucznika *Karola* Barona *Alten*, którego raniono, Jenerała Majora Hrabiego *Dörnberg*, Półkownika *Ompteda*, Jenerała Majora Lorda *Sommerset* &c. Również wielce obowiązany jestem Jenerałowi Lordowi *Hill*, za jego pomoc. Artylłerya także niepospolicie się okazała, podobnież Jenerał *Kruse* ze służby nassauskiéy.

Jenerał *Pozzo di Borgo*, Jenerał Baron *Vincent*, Jenerał *van Reede*, Jenerał *Müffling* i Jenerał *Alava*, znaydowali się w czasie rozprawy na polu bitwy i wszelką mi czynili pomoc, która w ich mocy była. Baron *Vincent* jest raniony, spodziewam się jednak, że bez niebezpieczeństwa., a Jenerał *Pozzo - di - Borgo* kontuzyą dotknięty.

Nie oddałbym sprawiedliwości własnym uczuciom moim, jeżlibym Jenerałowi *Blücher* i woysku pruskiemu, szczęśliwego zakończenia tak gorącego i trudnego dnia, nie przypisał mężnéy i wczesnéy ich pomocy.

Działanie Jenerała *Bülowa* przeciwko skrzydłu nieprzyjacielskiemu, tak było stanowiące, że gdybym sam nie był w stanie uczynienia attaku, który los bitwy rozwiązał, byłoby zmusiło nieprzyjaciela, jeżliby się attaki jego nie udały, do odwrótu; a przeszkodziłoby mu korzystać z nich, jeżliby te, nieszczęściem jakiem, skutek mieć mogły.

Przesyłam razem z depeszami, wzięte w bitwie 2 orły, które Major *Percy* będzie miał honor złożyć u stop Jego Królewiczowskiéy Mości. Mam honor etc.

(podpisano) *Wellington*

P. S. Kończąc powyższe pismo odbieram doniesienie, że pełen zasług Jenerał Major *Sir William Ponsonby*, który był ozdobą stanu swego, zabity został. Listy zabitych i ranionych jeszcze nie nadeszły. Poniżéy umieszcza się lista zabitych i ranionych oficerów, ile ją dotąd sprawdzić można było.

Zabitymi są podług téy listy: Xiążę *Brunświcki*, Jenerał Porucznik *Sir Thomas Picton*, Jénerał Major *Ponsonby*, Półkownik *du Plat* z *legii niemieckiéy*, Półkownik *Ompteda* z téyże legii, Półkownicy *Morrin* i *Ellis*; Podpółkownicy *Macara*, *Cameron*, *Sir Alexander Gordon* Adjutant Xięcia *Wellingtona*, *Canning* i *Currie*; Majorowie *Howard*, *Bain*, *Ramsay*, *Cairnes*, *Chambers*, *Crafton*, *Rosewit*; Kapitanowie *Bolton*, *Crawford*, *Curzon*, *Chambers*, *Eles*, *Roberston*, *Kennedi*, *Gonning*, i Kapitano legii niemieckiéy *Schaumann*, *Holycowan*, *Marshal*, *Goeben*, i 4 angielskich poruczników.

Ranieni: Xiążę *Oranii*; Jenerał Porucznik Hrabia *Uxbridge*, któremu prawą nogę odjęto; Jenerał Porucznik *Althen*; Jenerał Major *Gork*, któremu prawą rękę odjęto; Jenerał Majorowie *Bernes*, *Kempt*, *Halkett*, *Adams*, *Dörnberg*; 5 angielskich Półkowników; 17 Podpółkowników, 10 Majorów, między którymi Major *Busche* z legii niemieckiéy, 14 Kapitanów i 15 Poruczników.

W prywatnym liście z *Waterloo*, pod 19 t. m., czytamy: „ Wczoraysze zwycięztwo wybawiło *Europę*, i zapewne los *Francyi* roztrzygnie. Długo się wahało zwycięztwo; ale *Wellington* i *Blücher* nadzwyczayną stałością swoją przeważyli je na swoję stronę. Nigdy jeszcze pole bitwy nie było tak usłane trupem i ranionymi. *Wellington* znaydował się w mieyscach, gdzie z naywiększą zaciętością walczono Rzeź była okropna. *Wellington* wszędy przytomny. Jeźli kawalerya francuzka nacierała, był on w szeregach naszéy piechoty; a jeźli kawalerya, która przełamać nie mogła, mimo przeciągała; uderzał Xiążę na nią, sam na czele piechoty. ”

Wiadomość o zwycięztwie odebraliśmy tu właśnie w rocznicę bitwy pod *Vittoria*.

W całym *Londynie* panuje dziś naywiększa radość. Wszystkie sprawy leżą odłogiem. *Wellington* i *Blücher* są przedmiotem wszystkich rozmów. Ulice i giełda napełnione ludem, chciwym wiedzieć o wszystkich szczegółach pełnego chwały zwycięztwa.

Dnia wczorayszego odbyła się rada gabinetowa, na któréy przyjęto i przez wszystkich członków podpisano wydanie rozkazu względem praw odwetu i patentów dla kaprów: tak więc woyna formalnie wypowiedzianą została.

Jeden batalion szkocki uderzył bagnetem na regiment kiryssyerów francuzkich, i do ucieczki zmusił.

Pozwala się drukować—Z. Niemczewski P. Członek Komitetu Censury. W Drukarni Dyecezalney u XX. Missyonarzów.

1. Od Wileńskiego Cywilnego Gubernatora podaje się do powszechney wiadomości Szlachectwa Gubernij Wileńskiey, że na skutek dyspozycyi Jego Cesarzewiczowskiey Wysokości Wielkiego Xięcia Konstantyna Pawłowicza, każdy ze Szlachty chcący umieścić się w którymkolwiek z Kadeckich korpusów, oprócz pewnych i prawnych dowodów, jakie powinien mieć z Heroldyi od Marszałka o aktualném dostojeństwie Szlachectwa, obowiązanym jeszcze jest składać przy prośbie formalném porządkiem uzyskaną z aktów Kościelnych métrykę i świadectwo trzymających do Chrztu o latach i urodzeniu z wyrażeniem przytém: czyli istotnie pochodzi z prawego małżeństwa; dołączając razem doktorskie poświadczenie, że aktualnie jest czerstwego zdrowia i zdatnym do woyskowéy służby. Inaczey zaś bez tych formalności każdemu będzie odmówionem. Sekretarz Antoni Wiskowski.

1 Od Litewskiego Wileńskiego Cywilnego Gubernatora ogłasza się, że ponieważ Komitet za Naywyższym rozkazem pod dniem 18go augusta 1814go roku w Sankt Petersburgu ustanowiony, z powodu wymaszerowania Członków onego z Gwardyą zamknął czynności swoje; przeto wszyscy mający prawo wchodzić do oznaczonego Kommitetu z prożbami, raczą wstrzymać się z takowemi do czasu otwarcia się zasiadania onego: o czém w tenczas ogłoszoném będzie.— Sekretarz Antoni Wiskowski

2. Wedle Ukazu Jego Imperatorskiey Mości Samowładnącego całą Rossyą.

Urodz: X. Jozefatowi Lawdańskiemu w stopniu Komm: Szpital: Kredytorowi, Ignacemu i Annie z Dubińskich Bulcewiczom Sędziom i Kawalerom, Wincentemu Sawiczowi Staroście, Szymonowi i Monice Zabiełłom Porucznikom, Józefowi Szwykowskiemu Marszałkowi, Karolowi Grunertowi, Fryderykowi Mantzelmanowi Kupcom, Pawłowi i Katarzynie Leniewiczom Burmistrzom, Antoniemu Palczewskiemu Star: Symsonowi Abrahamowiczowi, Zelmanowi Hirszowiczowi — Janowi Zaycowowi, Poźlewiczowi Pisarzowi, Maciejowi Maxowi, Mikulicza Kraycżego Sukcessorom, Agacie Tumorowskiey Liboschitzowi Jakubowi Doktorowi Jooe Szlomowiczowi, Markowi, w części realnym a w większey części tytułuiącym się kredytorami i dalszym wszystkim kredytorom i różnego tytułu pretensorom do massy Ur: Dominika Tyszki zbiegaiącym się, Pozew edyktalny na skutek zapadłych rezolucyow przed Sąd Ziemski Wileński Remissą Sądu Głłgo Wileń: na rozpoznanie i rozdział maiątku Dominika Tyszki Skar: Wiłkomir: przeznaczony, z instancyi tegoż Tyszki wynosi się stosownie do oświadczeń manifestow i Dekretow uzyskanych w rzeczy następney — Jż Obżał: kredytorowie korzystaiąc z czasów krytycznych dla Dellra desullo dato et accepto pobraliście obligi, inni doliczejąc procenta nieprawne wedwoje i we troje znaczne poformowawszy pretensye fundusz Załłgo obarczyć chcecie, inni nakoniec dodziś dnia rzeczy zastawne do realnych wierzycielów należne u siebie utrzymniecie: w celu więc ostatecznego ze wszystkiemi rozliczenia się Dellor przychodzi żadając — Ponieważ na skutek Dekretu dyllacyinego Jnwentacya maiątku, błędnie, odstępnie od reguł przepisanych, bez zniesienia się z dodanemi ciągle w miescie Wilnie przebywaiącemi kuratorami, nie letniey Dominiki Tyszkowney, a tym samym na uszczuplenie massy i na krzywdę istotnych wierzycielów została spełnioną, przeto ponowienia oney przez Sąd etiam w całym komplecie — rozciągnienia kar sprzeciwieństwa na niespełniaiących komportacyą — Skasowania fałszywych, istotnych pretensyow lokowania na maiątku, wyexekwowania na winnych rygoru

prawa Konst: 1776 Ru zaprzebierane lub dopisywane w kilkoro procentów — Uznania Aktow Jnkwizycyi, kalkulacyi z tradycyinemi, weryfikacyi z zastawnemi possessorami — Dla niejawiących się wierzycielów wieczney amissyi pretensyów zapisania — Sądzenia na Obżał. Szwykowskim rubli srebr. 2,000 wziętych z Kommissyi Szpitalney z procentem i lokowania na onych Kredytorów. Z obowiązania wszystkich rzeczy zastawne mających do złożenia o e instanti lub wskazania summ walorowi rzeczy odpowiednich, jakoto: Grunertowi samowar srebrny z całym garniturem i zegar stołowy u Gansa kupiony. Leniewiczowey pierścień brylantowy waloru czer: zł: 15 Symsonowi Abrahamowiczowi pierścieniow brylantowych, tabakierek złotych i zegarków z repetycyami — Zydowi Zelmanowi Hirszowiczowi 15 łokci sagetowego sukna kolczyków brylantowych, i kilka złotych obrączek; Zabiełłom tabakierek złotych i pierścieniów brylantowych. Mantzelmanowi u Jakubowskiego niegdyś w zastawie będące perły zegarki, brylanty i dalszym wszystkim sub nexu juramenti. Wyexekwowania we wszystkim Dekretu dyllacyinego i późnieyszych rezolucyi Sądu Ziem. Wileń: uznania bliższości do dowodu o expensa prawne — S Z. M. Woźny świadczę, iż tę kopią Pozwu edyktalnego w sprawie Konkursowey Urodzoh Dominika Tyszki dla wiadomości stron do Gazety Kuryera Lit. podałem. Gasper Danszkiewicz Woźny Ptu Wileńskiego.

3. Dla spełnienia Dekretu Sądu Magistratu Wileńskiego dnia 10 marca 1,815 Roku w sprawie Exdywizyi maiątku Jmci Pana Wilhelma Rehfelda Radnego Wileńskiego, z kredytorami i pretensorami nastałego, za którym odbywała się licytacya domow tegoż Rehfelda; postanowił tenże Magistrat przez rezolucyą dnia 29 maja idącego 1815 Ru zapisaną powtórzyć licytacyą z przyczyn w tey że rezolucyi wyrażonych. Dla czego, życzący nabyć domy JJPP. Rehfeldow w Wilnie na Antokolu nad brzegiem rzeki Wilii niedochodząc do Kościoła S. Piotra leżące, aby wterminach: 1szym: Dnia siodmego, drugim dnia 10 i trzecim ostatecznym dnia 12 następnego miesiąca Julij na mieyscu położenia onych, w każdym terminie po południu od godziny drugiey do ósmey wieczorney naydywać się raczyli, niniejsza wydaje się publikata. Jakowe domy Rehfeldów wyprzedane będą w tym porządku: 1mo: N. 1361 i 1362 zawierające w sobie z drzewa zbudowane Browar piwny z kotłem, czopem, kilsztokiem i czterma kantnarami; oraz udzielną stancyykę, słodownię z szusznią i czopem; osobno stancyę z browarem gorzałczanym i dwoma staienkami; spichrz z salką, i stancyę drewnianą z dwoma pokoikami łączne z sienią i stancyą murowaną z placem pod niemi będącym: 2do: Nr. 1363 zawierający drewnianą stancyę z przepierzeniem, sien, i Browar gorzałczany z kotłem, trubnikiem, i dwóma czopami, także z placem. 3tio: Część placu czyli ogrodek między tymi 1363 i 1362 Numerami będący. 4to: Nr. 1387 zawieraiący dwie stancye, z przepierzeniami i lodownią pod onemi; z dwóma piwnicami murowanemi, oraż ogrodem fruktowym i warzywnym. Niemniey, ponieważ rzeczonym Dekretem, o oświadczeniu przez JPana Wilhelma Rehfelda Exdywizyi maiątku jego, wydać awizacyą potrzykreć przez gazetę kuryera Litewskiego dla wiadomości wszystkich bydź mogących kredytorów i pretensorów tegoż Rehfelda, aby do następney oczewistey rozprawy z dowodami sub amissione rei w tym Sądzie jawili się, i stawali zadeklarowano; przeto, i w tem celu: niniejsza awizacya dla wiadomości jak się rzekło kredytorów i pretensorów, przez gazetę wydaie się. Dnia piątego miesiąca Junij 1815 Roku. Onufry Orłowski Radny M. W.

3. Niżey podpisany zawiadamia WJPana Józefa Sy-
na Franciszka Wołkowickiego Sędzica Ziem: Ptu Gro-
dzieńskiego otym: Iż zeszły ś. p. Adam Wołkowic-
ki Sędzic Ziemski, Stryy wyżey rzeczonego Józefa,
Testamentem swym zapisał czerwonych złotych sztuk
dwieście dwadziescia Józefowi Wołkowickiemu jako
Synowcowi swemu, gdyby więc przybył jak nayprę-
dzey do Grodna lub do Russoty folwarku niżey podpi-
sanego, o milę od Grodna położonego, gdzie zupeł-
nie zawiadomionym zostanie, jako od Exekutora
Testamentu, gdzie i od kogo zapisanych mu pieniędzy
poszukiwać. Dat w Grodnie 1815 Ru maja 29 dnia.
Jan Byłczyński Podkomorzy b. Ptu Grodzieńskiego.

DODATEK DRUGI

2 Sąd Taxatorsko Exdywizorski na rozdział maiątkow zeszłego Adama Gayla Prezydenta Konsystorskiego, w Gubernii Litt: Wileń: w Ptcie Upitt: położonych, na satysfakcyą jego Kredytorów i pretensorów do jego funduszu, Remmissą Ziem: Upit. 1808 7bra 17 ustanowiony. — po zaskutecznieniu akcessoryynych koleją prawną wyrokach na dniu 15 idącego miesiąca i roku przez rezolucyą uczynił postanowienie, na dniu 20 przyszłego miesiąca julii do rozrządzenia tey Exdywizyi oczewiście, w jakowym terminie że do maiątku Lubian w Powiecie Upitt: położonego, Sąd taxatorsko Exdywizorski zjedzie, z stawaiącemi wyrok ostateczny zadeterminować, na niestawaiących amissyą zapisze, przez awizacyą w Kuryerze Litewskim i w Gazecie Nitawskiéy po trzykroć umieścić się powinną — wszystkich wpływaiących do tey Exdywizyi obwieszcza.

Regent Ziem: i Grod. Ptu Upit. i Exd:
Szymon Rymkiewicz.

2 Excerpt Oświadczenia z Protokułu potocznego Sądu Gł: Litt. Wileń: 2go Departamentu, w dacie niżey wyrażonéy zapisanego, pod pieczęcią tegoż Sądu Stronie wydan.

Roku tysiąc osmset pietnastego, junii dwódziestego szóstego dnia. Na Sądzie Głównym Litewsko Wileńskim 2go Departamentu, Stawaiąc obecnie Adwokat tegoż Sądu Drozdowski, Oświadczenie poniższe zaniósł, i one do wpisania w Protokuł podał; jakowe tak się wyraża: Oświadczenie imieniem W. JPani Anieli Szadurskiey byłey Sędziny Ziemskiéy Wileńskiéy. z następnego czyni się zdarzenia i oto: Skutkiem testamentu zeszłego ś. p. Władysława Szadurskiego byłego Sędziego Ziemskiego Wileńskiego, męża oświadczaiącey, w roku 1811 marca 17 datowanego, a roku 1812 januarii 20 dnia po zaszłey w dniu 19 tegoż miesiąca śmierci, w aktach Ziem: Wileń: jawionego, będąc Oświadczaiąca całego po nim pozostałego maiątku, tak Haszkuniszek z Folwarkami w Powiecie Wileń: położonych, jako też domu w mieście Wilnie za bramą Zamkową znayduiącego, się dożywotnią Possessorką, i też possessyą ciągle aż dotąd exekwuiąc, gdy od niektórych Kredytorów zeszłego Pasierzba swego Jozefa Szadurskiego została zapozwaną do różnych subselliów, pomimo wzmieniony testament spokoyną dożywotnią ogólnego majątku possessyą zapewniaiący, pomimo tę pewność w tymże testamencie pomieszczoną, że pozaciągane przez syna długi, maiątku oycowskiego stosownie do myśli praw dotykać nie mogą, zwłaszcza w tenczas kiedy zeszły Władysław Szudarski przez zaniesiony w roku 1808 marca 5 dnia w Sądzie Ziemskim Wileń: za życia swego na syna Józefa manifest, ogólną onego w zaciąganiu długów czynność obmanifestował; pomimo nakoniec za życia jeszcze Józefa Szudarskiego przez niego samego zaniesiony w aktach Grodzkich Wileńskich process, nastaniu wszelkich swych długów jako podstępnie wymożonych, nad wartość danych pieniędzy w Obligach i Kartach w dziesięcioro prawie pomnożonych zapowiadaiący; pomimo zatym tyle sollennościów, z jedney strony gwarantuiąnych spokoyną dożywotnią possessyą, gdyby nawet zeszłego Józefa Szadurskiego długi i nayrealnieysze być miały, z drugiey zaś strony inwalidacyą onych przez oyca i syna probuiących, gdy Oświadczaiąca od niektórych Kredytorów zeszłego Józefa Szadurskiego usiłuiących mimo to wszystko zyskać satysfakcyą na maiątku jéy dożywociu uległym, a w żadnym względzie nie podpadaiącym pod ewikcyą za długi obce, została zapozwaną nieodbitą przeto widzi potrzebę przez ninieysze w aktach Sądu Głównego Wileń: zaniesione Oświadczenie, obok de data et actu pomienionego w górze testamentu WW. JPP. Kredytorów zeszłego Józefa Szadurskiego zawiadomić, aby odtąd siebie i Oświadczaiącą od niepotrzebnych wydatków prawnych ochraniaiąc, zaprzestali prozekucyi bez rzeczy, zwłaszcza w tenczas kiedy pomimo niezemną ich pretensyi naturę na przyszłość, żadnego swych zamiarów skutku przez ciąg trwaiącey dożywotniéy nad maiątkami zeszłego męża Oświadczaiącey possessyi, osiągnąć nie będą wstanie, gdyby zaś pomimo takowe ostrzeżenie zdało się któremukolwiek Kredytorowi zeszłego Józefa Szadurskiego bezwinnie Oświadczaiącą pociągać do Sądu, że kar za prozekucyą bez rzeczy i kosztow prawnych poszukiwać na takim nie zaniedba; niniéyszym Oświadczeniem zapowiada. — U tego oświadczenia podpis następny: Jan Łopata Regent Gramczny Wileń: Pleniputeut. Józef Podbereski Assessor. Regent Ignacy Choroszewski.

2 Excerpt z Protokułu Potocznego Ziem: Ptu Słuckiego — Oświadczenie wespół z lokatą w dacie niżey wyrażonéy uczynionego, w téyże saméy dacie pod pieczęcią urzędową Ziemską Powiatu Słuckiego, za opłatą poszlin Monarszych jest wydan.

Roku tysiąc osmset pietnastego miesiąca maja dwódziestego czwartego dnia. Przed aktami Jego Imperatorskiéy Mości Ziemskiemi Powiatu Słuckiego, w imieniu JW. Jana Bykowskiego Marszałka Wielizskiego, następne czyni się Oswiadczenie: iż Załcy Delator, jako Sukcessor po Bracie rodzonym ś. p. Mikołaiu Bykowskim, Biskupie Troadyyskim, znalazłszy w archiwum tego Brata obce papiery do interessów Załcego nie stosuiące się, lecz do testamentu zeszłego ś. p. Teodozego Rostockiego Metropolity reguluiące się, a służące jego Sukcessorom, i gdy się zupsłnie z tych papierów Załuiący przekonywa i obiaśnia, że ważnieysze wzięte zostały przez JW. Jozafata Bułhaka Biskupa Brzeskiego (jak o tém jego rewers świadczy) więc u niego ruchomość i cały maiątek zeszłego Metropolity Rostockiego (jako exekwuiącego testament tegoż Metropolity) pod zawiadywaniem zostawać musi, ponieważ i pieniądze przez tegoż JW. Bułhaka Biskupa po śmierci zeszłego Metroposlity wzięte zostały, (jak przekonywaią jego rewersa wydane Bratu Załgo zeszłemu ś. p. Bykowskiemu Biskupowi) Załuiący zaś nie maiąc żadnego obowiązku ani prawa strzeżenia wzmienionych papierów i Obligów jako do interessów Załgo nie tyczących się, w pięciu Fascykułach pod regestrami sprawionemi znayduiących się, dla bezpieczeństwa onych, a Załgo spokoyności, w Kancellaryi Ziemskiey Powiatowey Słuckiey dla wzięcia prawym Sukcessorom zeszłego Metropolity, Exekutorowi testamentu lub komu należeć będzie, lokuie, i na one podpisania barwianego regestru doprasza się. Zostawuiąc sobie salwę poszukiwania należności o expensa różne przez zeszłego Brata Załgo w rzeczy Rostockich łożone; a jeżliby cokolwiek jeszcze (przebieraiąc papiery w Sukcessyi Załc mu dostałe) de interessu Rostockich służące wynalazł, ulokować w Kancellaryi dla oddania komu należeć będzie deklarnie, i w tem celu niniéysze Oświadczenie czyni, które jako proszony podpisuię — Zenon Gotnard Duchnowski Regent Ziem: Ptu Słuckiego. — Zgodno z protokułem — Ignacy Barancewicz Regent.

2. Excerpt Oswiadczenia z Protokułu Potocznego Ziem: Ptu Wileń: w dacie niżey wyrażającey zapisanego i teyże daty pod pieczęcią Urzędową Ziemsk: Ptu Wileń. jest wydan.

Roku tysiąc ośmset piętnastego msca Junii dwódziestego ósmego dnia. Przed Aktami Ziem: Powiatu Wileńskiego stawaiąc osobiście W. JP. Jan Kurnatowski b. Ziemsk: Smoleński Regent Oswiadczenie niżey w treści wyrażające się w pisać do Protokułu podał, które jest w następnych wyrazach. Oswiadczenie w Jmieniu JWW. Hrabiow Grabowskich, Ożarowskich, Ottenhauzow, Grużewskich, Rayskich, Cedrowskich, Wołkow i dalszych czyni się w następnéy rzeczy — Gdy JW. Łaniewski Wolk jako Jeneralnych Jnteressów Jednoty Ewangelickiéy Aktor, polecone maiąc zastempstwo czyli Reprezentacyą od teyże Jednoty Jnstrumentem sobie wydanym na mocy Praw; działać w Imieniu tego towarzystwa tyle obligowany, co mówi Prawo za funduszami szczególnie Towarzystwu temu służącemi, mianowicie Kon: tysiąc siedmset sześćdziesiąt ósmego Roku Traktatowa i Gwarancyina, bez tłumaczenia i nadużycia w Jnteressach Prawnych — Dostrzegając zanoszący z dzieła weszłego w Rząd Gubernski Litt: Wileński, że JW. Aktor Jednoty sam z siebie przez umocowanych Plenipotentow intentujących po różnych Subselliach Sprawy, zawsze cywilnym porządkiem rozprawował się; dziś nową barwę na Towarzystwa wkłada, primo loco podając objawienie Grodowi Trockiemu że sprawy z tym Towarzystwem iśdź powinne Sledztwiennym porządkiem — Secundó: po zapadłym Dekrecie tegoż Sądu Grodzkiego ultimarnym niestannym z instancyi JPP. Jana i Johanny z Bohuszewiczów Kurnatowskich z pretensyi Summowney z tąż Jednotą gdy skutki tegoż Dekretu Exekwowały się na folwarku Kopciszkach w Trockim Powiecie położónego, przez władzę wykonawczą Extennacyą przeznaczającego, Plenipotent Wźny Jan Budrewicz stosuiąc się do Planty swego Mecenasza, Cedułą położoną przy Tradycyi zapowiedział, iż takowy Folwark iest w Rządzie Duchownych przeto Tradowanym bydź nie może, co gdy Assesora wstrzymało że czynność swoją zawiesił i odniósł się do Sądu Niższego Ziemsk: Ptu Trockiego, a Sąd ten w kolei do Rządu Guberńskiego Litewsk: Wileńskiego — Ta więc czynność Plenipotentów Jednoty Ewangelickiey oznakę daje jakoby Submissyi, pod hasło poddając te dobra za Duchowne, które nigdy w rządzie onych nie były — Z takowych pobudek w Imieniu wyrażonych familiow czyni się zastrzeżenie iż jeżeli przodkowie onych i Sami tę ofiarę dopełnili, nigdy jednak celu takiego nie mieli, aby Jnterresowania się do poczynionych funduszow i legacyow zrzekli się (jak w wyznaniach innych przez zaprzysiężenie to się widzi) lecz, owszem jako Kollatorowie z pod Opieki swojey nie wypuszczają, i jus Patronatus nad funduszami takowemi rozciągają dotąd — Gdyby zatém w Processie rozwiniętym przez Aktora Jenéralnych Jnteressów Jednoty z różnemi Obywatelami, niepreiudikowało ich Przodków i samych w stanowieniu i pod ogół Duchownych majątków na krzywdę ich nie uległo, zastrzegając nie wolną tentacyą o posiągnienie w materyi tey opinii, naysolenniéy oswiadczają się i te oswiadczenie w Kancellaryi Ziem: Ptu Wileń: do zapisania w Protokuł podając, jako zanoszący podpisuię się: Roku tysiąc ośmset piętnastego msca Junii dwódziéstego ósmego dnia. U tego oswiadczenia podpis w Protokule W. Kurnatowski, b. Ziem: Smoleń: Regent. Zgodno z Protokułem Adam Dauksza Z. P. W. Regent.

r. Niżey wyrażony, za Dokumentami; jednym darownym od Matki mojey W. JP. Zuzanny Lachowiczowéy Sekr: b. Dwóru Pol̃go pod dniem 9, a drugim wlewkowym od W. JP. Stanisława Staszyńskiego

Sędziego Granicznego Rossień: pod d. 24 msca Junii 1813 Roku na moję osobę wydanemi, jestem Aktorem summy Dekretem Dxdywizorskim Dóbr W. JP. Józefa Nagurskiego b. Prezydenta Ziem. Szawel., w Ru 1814 8bra 14 zapadłym sądzonéy; w illości czer: złł. 285 i złł: Poll: 16,889 gr: 28 szel: 2, i wydzieloną z tychże Dóbr Schedę; jako to: Wieś nazwaną Kientrayce w Pcie Szawel. sytuowaną, mającą w ogóle dymow 7 gruntowych z Karczmą, z Poddanemi imieszkańcami, oraz z gruntami, lasami i łąkami przy teyże wsi dodanemi do wybierania siódmego procentu, mam w aktualney möjey Possessyi. Jakową summę, niemniey i za niedobór procentów należność wespół z całą Schedą uczyniłem zamiar cedować, ktoby zatym życzył nabyć raczy zgłosić się do mnie Aktora w mieście Guberńskim Wilnie, w własnym domie na ulicy Zamkowey pod Nr. 100 sytuowanym. Ru 1815 msca Julii 2 dniu. Antoni Lachowicz.

2 Roku 1815 mca junii 24 dnia w nocy, uciekł z Słonima od Obywatela chłopiec wzrostu od średniego trochę wyższy, włosów cale czarnych strzyżonych od lat 18 do 20 mający, w półfraku i pantaleonach sukna granatowego, wziął z sobą płaszcz takoż granatowy dobry, kożuch moskiewski, chustki białe cienkie kartunowe i inne rzeczy. Nogi ma w kolanach krzywe, a osobliwie prawéy nogi stopa znacznie schylona w bok prawéy. Należy on do skasek włościańskich folwarku Rudnia w Powiecie Słonimskim będącego. Ktoby jego postrzegł niech raczy zatrzymać i da uwiadomienie do Policyi Słonimskiey.

3 Dekretem Magistratu Wiléńskiego dnia 14 bieżącego miesiąca po Prożbie Maryanny Kozłowskiéy w assytencyi Opiekuna jey, i Syna Dominika Kozłowskiego, nastałym; będąc delegowanym do wyprzedania domu drewnianego w Wilnie na Antokolu pod Nr. 1366, leżącego; zapraszam życzących nabyć ony, aby, raczyli stawać na mieysce położenia jego, do licytacyi, w terminach: *pierwszym* Dnia 6. *2gim* Dnia 9. i *trzecim* dnia 12 Julii roku teraźnieyszego. Dat w Wilnie dnia 22 Junii 1815 roku. Jakub Hahn. R. M. G. W.

3 *W Xięgarni Uniwersytetu znaydują się następuiące nowe dzieła:*

Observations sur une dissertation préséntée au concours pour la chaire d'eloquense de l'Université Imperiale de Vilna. Redigées et publicés par G. E. *Groddeck*. Vilna 1815. in 8vo. kop. 25

Introductio in Anatomen comparatam. Oratio academica, quam, ad inaugurandas in Caes. Univers. Vilnensi comparatæ anatomes scholas, nono ante kal. novembr. 1814 habuit L H. *Bojanus* Med. et Chir. Doct. Vilnæ 1815 in 8vo k. 35

De l'influeme de la revolution françoise sur des objets relatifs á la medeciné pratique. Discours prononcé à la seance publique de l'Université Imperiale de Vilna le 15 septembre 1814. par J. *Frank* Cons. de Collège, Professeur de médecine pratique et de Clinique á la susdite Universite. Vilna 8vo kop 25.

O Towarzystwach bibliynych i ustanowieniu onegoż w St. Petersburgu, 8vo w Wilnie 1813 kop. 45.

3: Sąd Główny Litewsko Wileński 1 Departamentu, skutkiem rezolucyi swojey zawiadamia Kredytorów, zeszłego Ziemskiego Wileńskiego Sądu, Pisarza Ignacego Kończy, iż w dziele za Ukazem Rządzącego Senatu z byłemi Urzędnikami tegoż Sądu Ziemskiego o przebor kop w sprawie Konkursowey rzeczonego Kończy, obwinionemi, Dekretem tego Departamentu w roku 1814 msca maja 8 dnia zapadłym, została sądzona na rzecz Kredytorów tegoż Kończy, summa 13,191 rubel i 60 kopiejek assygnacyami. Którzy to Kredytorowie według brzmienia tego Dekretu, powinni złożyć w tym 1 Departamencie na przynależne sobie pieniądze od onego Kończy, dowody prawne od daty ninieyszey publikaty w ciągu sześciu miesięcy, pod utratą pretensyi. Dnia 26 msca junij roku 1815. Prezydent Głównego Sądu i Kawaler A. Lawdański. Sekretarz Kazimierz Nowicki.

2. Dnia 15 aprila roku idącego. Służące na imie Stanisława i Marcina Obrodzkich Dokumenta Obligacyine oraz inskrypcye i rożne listy z adressem, Obrodzkiemu, pospołu przypadkowie zgubione zostały. Od kogo zaś one były tymże Obrodzkim wydane i pisane, Właściciele Obrodzcy przez szacunek Osób wymieniać nie chcą. Lecz oprócz uczynioney w mieyscu należnym formalności, celem wynalezienia i odzyskania takowych zgubionych Dokumentów, przez ninieysze ogłoszenie upraszaią każdego w szczególności, w czyimby ręku ta zguba naydowała się, o złożenie oney w Wileńskiey Redakcyi, lub jeśliby komu wiadomo było o nalezieniu przez kogo, o uwiadomienie teyże Redakcyi, a tam odpowiednia nadgroda za to dopełniona zostanie.

3. Niżey połpisany, w roku 1804 w Hrabstwie Dryswiat. do Dziedzictwa JW. Starosty Łopacinskiego, należnym, schedę z Dekretu Exdywizorskiego w Szarkowszczyznie ferowanego, w nomenklaturach Maczany, Swytniki i Klikalnicę W. Annie Przyborzance Czeszn. Rzeczyck. na wieczność przysądzoną, w rzeczonym roku dziedzictwem nabył, położenie mającą w Gubernii Wilen. Powiecie Brasł. Parafii Dryświat. i w porządku ewikcyi kilkanascie tysięcy złch w ręku swoim niżey podpisany utrzymał, a te lubo Dekretem Exdywizorskim Ziem. Brasł. Kredytorom zeszłego Hermenegildy Przybory Oyca rzeczoney Przyborzanki rozdzielone zostały, i przez appellacyą w Departamencie 2 Wilen. rzecz finalnie nieukończona, z powodu doszłey wiadomości o zaszłey śmierci Jurysdatorki niżey podpisanego, zniewolony uczynić tę awizacyą w Kuryerze Lit., donosząc Sukcessorom zeszłey Anny Przyborzanki, aby raczyli do Szczytnik w Powiat Brasł. kędy mam pomieszkanie przybyć, i ukończyć: tak o summę na Obligu będącą, jak równie o skutki Dekretu Exdywizorskiégo Ziem. Brasł. i w kolei uczynić oblikwidacyą z pretensyów niżey podpisanego. 1815 junij 21 dnia w Szczytnikach. Jan Łowcyko Sędzia Ziem. były Brasł.

3 Po dopełnieniu przez Naywyższą Edukacyyną Zwierzchność przepisanych Ustaw, Żona moja otrzymała pozwolenie utrzymywania pensyi Damskiey w mieście Kieydanach, w Powiecie Rossieńskim. Podawać się będą: Nauka chrześcijańska i moralna, Historya, Jeografia i Arytmetyka; Język rossyyski i niemiecki, styl polski, formowanie charakterów, rysunki i robotki damskie. Dla doskonalenia się w muzyce wszelka iest w mieście tutéyszém łatwość. Przyymują się na takową pensyą Pensionerki, i Pół-Pensionerki. Pierwsze, prócz nauk wyżéy wzmienionych, mieć będą stół, stancyą i posługę należytą w domu naszym: drugie zwiedzać tylko będą podawaiące się Lekcye, ulokowanie zaś onych zawisło od woli Rodziców. Czas otworzenia pensyi przeznacza się na dzień 1go września 1815 roku. Ktoby więc z Rodziców zaufaniém swém nas zaszczycić, i dzieci swoie nam na Edukacyą poruczyć raczył; zechce się wcześniey, dla bliższéy umowy do podpisanego zgłosić. — Kieydany roku 1815 dnia 12 czerwca v. s.

Grzegorz Mowczanowicz Nauczyciel Szkoły Powiatowey Kieydańskiéy.

3. Dom w mieście Wilnie za Ostrą bramą pod Nr. 1288 i 1290 leżący z placem do niego należnym, JJPP. Frydrych i Fryderyka Frohlandowie, d. 21 bieżącego msca prawem wieczysto przedażnym W. JPani Alexandrze z Dąbrowskich Mininéy Koll: Asses., w Possesyę podali — Oczém za zezwoleniem obu stron daje się wiedzieć Publiczności z tém: aby, jeżeli kto má jakową pretensyą do Aktorstwa tego Domu lub wybawcowy, niezaniedbywał pospieszyć po odebranie swey należności. Dat dnia 26 Junii 1815 roku.

Jakób Kąciukiewicz.